CRONICÓ

ANY: 2002
EPOCA: II
NUM: 4

REVISTA DE L'ASSOCIACIÓ DE CRONISTES OFICIALS

LA XXIV ASSEMBLEA DE CRONISTES OFICIALS DEL REGNE DE VALENCIA

Al'arribar este "Crònicó" a les teues mans, volgut col·lega, estarem ja en vespres d'inaugurar la nostra Assemblea, la XXIV dels seus ordinals, que permetrà, entre altres vivències, mantindre la comunicació directa i personal amb tots els cronistes que assistim, propiciant en obert diàleg traslladar les nostres inquietuds, els nostres projectes, els nostres quefers en l'acompliment, no sempre fàcil, de la nostra funció de Cronista.

Són moltes les qüestions i problemes que afecten al treball del cronista, però amb la voluntat de tots, amb l'aportació solidària de la vostra col·laboració, podrem avançar pel camí que ens va ser traçat pels nostres predecessors, millorant-lo en la mesura que es puga.

En la nostra pròxima Assemblea, entre els actes programats, dels que vam donar trasllat en anteriors comunicacions, volem destacar dos homenatges que rendirem, en l'acte d'inauguració, a la figura excepcional d'eixe valencià insigne que va ser Nicolau Primitiu, sumant-nos els Cronistes Oficials al 150 aniversari del seu naixement. També a Alcoi dedicarem un altre homenatge al seu cronista oficial Rogelio Sanchís Llorens, model de cronista que ha exercit una molt llarga vida de treball i investigació sobre la història de la seua ciutat. A Nules, final de l'Assemblea, podrem viure el tancament dels actes que han vingut celebrant-se amb motiu del 750 aniversari dels seus orígens.

Volem, finalment, anticipar-vos, com a primícia, l'acord de recíproca col·laboració aconseguit amb l'il·lustre Col·legi d'Advocats de València, a través del seu degà l'excm. senyor José Luis Romero Vilafranca, pel qual la il·lustre institució obrirà als nostres Cronistes Oficials per al seu estudi i investigació, l'arxiu i biblioteca històrica que data de 1762, a partir de la seua fundació per Berní i Català. En els dies anteriors a la nostra Assemblea, es firmarà l'oportú protocol de què es donarà pública informació. Per a accedir al dit arxiu, el cronista s'identificarà per mitjà del carnet oficial que tenim confeccionat per a cadascun de vosaltres.

Finalment, volem agrair públicament la nostra gratitud a l'Ajuntament de València, Diputació Provincial, Conselleria de Cultura i altres institucions públiques, per les diverses ajudes rebudes, així com pels nombrosos llibres que ens han facilitat per als Cronistes assistents a esta Assemblea, i també a les valencianes entitats Mútua Valenciana Automobilista, que personalitza un especial obsequi, i a Bancaixa pels seus diversos regals, tots els quals són per als nostres Cronistes.

Esperem veure't com a Assembleista en els pròxims dies. Si no t'has inscrit i desitges efectuar-ho, pots fer-ho com última instància els dies 15 i 16 del present mes d'octubre, de 18 a 20 hores, en els locals de la Llotja, on tindrem la satisfacció d'atendre't. I encara que ja ha aparegut al Cronicó anterior, recordar-te que la quota d'inscripció serà de 60 € pels cronistes i 75 € pels adherits.

En nom de la Junta de Govern i en el propi, rep amb el nostre major afecte i consideració una cordial abraçada.

FRANCESC DE P. MOMBLANCH GARCÍA
President

750 ANIVERSARI DELS ORIGENS DE LA VILA, BARONIA I MARQUESAT DE NULES

La població de Nules, que ens acull el diumenge 20 d'octubre de 2002, està celebrant el 750 Aniversari de la donació que el rei Jaume I va fer al noble Guillem de Montcada del castell i la seua vila. El cronista de la ciutat Vicent Felip Sempere, a la sessió de clausura, ens farà un recorregut pels orígens de la vila i baronia. A continuació reproduïm el document de donació que es troba a l'Arxiu de la Corona d'Aragó. Cancelleria Reial, Registre 286, fol. 53 v., segons la traducció feta pel mateix cronista.

Sapien tots que Nos, Jaume, per la gràcia de Déu rei d'Aragó, de Mallorques i de València, comte de Barcelona i d'urgell, i senyor de Montpeller, per Nos i els nostres, donem i concedim en feu, segons el costum de Barcelona, a vós, baró noble i dilecte nostre, Guillem de Montcada, i als vostres, a perpetuïtat, el castell i vila de Nules, que està al regne de València.

Dit castell i vila de Nules, amb les alqueries, torres, prats, pastures, herbes, aigües, llenyes, muntanyes, planures, boscos, garrigues, forns, molins, homes i dones, de qualsevol condició que siguen, així com entrades, eixides, límits, termes, estanys, pesqueres, vedats, amb el dret d'exèrcit i cavalcada, de qüestia, i amb totes i cadascuna de les seues pertinences, des del cel a l'abisme, les hajau, tingau, posseïu i gaudiu, -i que pugau donar, vendre, empenyorar, alienar, i fer a perpetuïtat la vostra voluntat i la dels vostres a qualsevulla que vulgueu.

Retenim, però, per a Nos i els nostres, perpètuament, sobre dit castell i fortificacions, la potestat i la pau i la guerra, segons el costum de Barcelona.

Donada junt a Tamarit estant, el dia XVI abans de les kalendes d'octubre de l'any del Senyor M.CC.LI.

Signe + de Jaume, per la gràcia de Déu rei d'Aragó, de Mallorques i de València, comte de Barcelona i d'Urgell i senyor de Montpeller.

Són testimonis: Guillem de Peralta, Eximen peres d'Arenós, Pere de Montcada, Guillem d'Entença i Carroç.

Signe + de Guillem Escrivà, notari del senyor rei, qui per manament d'ell escriu açò, l'esmentat dia i any.

ASSEMBLEA GENERAL ORDINARIA DE L'ASSOCIACIÓ DE CRONISTES OFICIALS

Se convoca als membres de l'Associació de Cronistes Oficials del Regne de València a l'assemblea general ordinària que tindrà lloc el dia 18 d'octubre de 2002 a les 16'30 hores, en el saló de plens de la Diputació Provincial de València (Palau dels Scala) P/ Manises. València, en única convocatòria, amb el següent ordre del dia.

1.- Lectura i aprovació de l'acta de l'assemblea anterior.
2.- Informe de presidència.
3.- Informe de secretaria.
4.- Informe de tresoreria. Aprovació en el seu cas dels ingressos i despeses.
5.- Renovació reglamentària de la junta de govern. Vice-president primer, secretari general, comptador, vocal 2º, vocal 5º, vocal 7º.
6.- Despatx extraordinari.
7.- Precs i preguntes.

CÓMO ALCOY CELEBRABA LA FIESTA DE SAN JORGE EN EL SIGLO XVII

La visita a la población de Alcoy en esta XXIV Asamblea de Cronistas nos ofrece la oportunidad de realizar nuestro pequeño homenaje al cronista de la misma don Rogelio Sanchis. Con este fin reproducimos un capítulo de su libro "Alcoy. Tu pueblo" (1976). Libro que como en su día prologara Francisco de P. Momblanch Gonzálbez "tiene un extraordinario valor cientifico por ser en su mayor parte de primera mano y extraído directamente de la documentación que restaba inédita y casi desconocida, hasta que nuestro cronista, con espíritu crítico y profundos conocimientos paleográficos, supo exhumar de nuestros archivos".

La "Célebre Centuria" del doctor Carbonell (1672) y el "Resumen de Antigüedades Históricas Alcoyanas" del P. Picher (siglo XVIII) nos cuentan cómo celebraban los alcoyanos sus fiestas patronales en honor a San Jorge.

El día 22 de abril, por la tarde, se colocaba en el balcón principal de les "Corts", hoy Museo Municipal, el estandarte de la villa agitándolo al viento entre las aclamaciones del público y el estruendo de los instrumentos militares.

El día de San Jorge, por la mañana, acudían a la plaza de les "Corts" todos los gremios con sus banderas, así como las dos compañías de arcabuceros. El estandarte y seguido por las restantes autoridades, soldados, gremios y vecinos, se encaminaba a la Iglesia Parroquial donde les esperaban el cabildo parroquial y las comunidades religiosas. Desde allí iniciaba su marcha la procesión, mientras eran lanzadas al vuelo las campanas y sonaban los tambores, dulzainas y otros instrumentos. En la procesión figuraban la imagen de San Jorge, su reliquia y el estandarte de la villa.

Tras el recorrer la Calle Mayor, pasaban por delante del convento de San Agustín, bajaban por la calle de Santo Tomás y llegaban a la plazuela de San Jorge, donde las compañías batían banderas y disparaban sus arcabuces, pasando a continuación al interior del templo donde celebrábase misa con sermón y música.

Por la tarde se formaba otra procesión, pero sin la imagen de San Jorge, siguiendo un recorrido en sentido contrario que finalizaba en la parroquia donde era venerada la reliquia del santo. Las autoridades, compañías, gremios y devotos, con el estandarte al frente, regresaban al palacio de les "Corts" donde se izaba la bandera hasta el balcón entre disparos y aclamaciones populares.

Finalizado este acto, se encaminaban a la plaza situada delante del convento de los padres Agustinos, y allí las dos compañías, unos vestidos de cristianos y otros de moros, se ordenaban en forma de batalla, se escaramuceaban disparando sus ruidosos arcabuces y finalmente trataban un vigoroso combate en el que siempre triunfaba el bando cristiano.

Terminado el simulacro de combate, el justicia era acompañado a su domicilio donde se obsequiaba a los dos bandos contrincantes y a las autoridades con un lucido refresco.

El justicia era la máxima autoridad civil y militar de la villa, por eso nombraba él al "Alferis" que desempañaba el mismo papel que hoy representa el capitán cristiano de nuestras fiestas. El "Alferis", a su vez, era el encargado de designar el que debía ostentar la capitanía del bando moro.

En la relación que de estas fiestas hace el doctor Carbonell en el año 1672, se afirma por primera vez de una manera indiscutible la existencia de dos grupos festeros claramente diferenciados en cuanto a su manera de vestir, es decir, lo que hoy denominamos con el nombre de "filaes" los "christianos moros y los cathólicos cristianos".

ASAMBLEA GENERAL ORDINARIA DE LA ASOCIACIÓN DE CRONISTAS OFICIALES

Se convoca a los miembros de la Asociación de Cronistas Oficiales del Reino de Valencia a la asamblea general ordinaria que tendrá lugar el día 18 de octubre de 2002 a las 16'30 horas, en el salón de plenos de la Diputación Provincial de Valencia (Palau dels Scala) P/ Manises. Valencia, en única convocatoria, con el siguiente orden del día.

1.- Lectura y aprobación de la acta de la asamblea anterior.
2.- Informe de presidencia.
3.- Informe de secretaria.
4.- Informe de tesorería. Aprobación en el su caso de los ingresos y gastos.
5.- Renovación reglamentaria de la junta de gobierno. Vicepresidente primero, secretario general, contador, vocal 2º, vocal 5º, vocal 7º.
6.- Despacho extraordinario.
7.– Ruegos y preguntas.

NORMES QUE HAN DE SEGUIR-SE PER A LA PRESENTACIÓ DE COMUNICACIONS A LA XXIV ASSEMBLEA DE CRONISTES

Les comunicacions que presenten els cronistes a la XXIV Assemblea per a què puguen ser incorporades a l'edició de la Crònica corresponent hauran de seguir els textos les següents normes.

TEXT. Haurà de redactar-se correctament i de forma definitiva. Estarà escrit a màquina o impressora d'ordinador (original en estos dos casos), en cos de lletra 11, *Times New Roman*, interlineat senzill i per una sola cara, en paper tamany foli o DIN A4, amb una extensió màxima de 20 folis, incloses les il·lustracions.

En la primera pàgina haurà de figurar el títol complet del treball, el nom i cognoms de l'autor o autors, l'adreça postal, electrònica i telèfons. En la segona el resum, i en les següents el text, les taules, figures, làmines, i finalment, les seues llegendes respectives.

A més de l'original haurà d'enviar-se una còpia en suport informàtic (disquet de 3½ o CD Rom) retolada amb el processador i versió utilitzada, o remetre-la per correu electrònic a l'adreça: jrsanchis@eresmas.com

FIGURES I LÀMINES. Les figures (gravats i dibuixos a línia) aniran numerades correlativament, amb números àrabs. Podran incloure's intercalades en el text, indicant el lloc exacte on han de col·locar-se, o bé al final del treball. És imprescindible que s'incloga l'escala gràfica corresponent. Els dibuixos es realitzaran en tinta xinesa sobre paper vegetal.

Les làmines de fotografies o diapositives s'entregaran definitivament muntades, numerades correlativament amb números romans, i amb lletres minúscules les fotografies dins de cada làmina.

Els peus i llegendes d'ambdós es presentaran en full a banda, fent referència a la il·lustració corresponent.

NOTES. Es presentaran inserides en el text, a peu de pàgina o al final del mateix, numerades correlativament.
Quan s'incloguen referències bibliogràfiques es farà de la següent forma: cognoms de l'autor o autors en lletra versaletes, seguit del nom, en lletra normal, i títol de l'obra, que en el cas d'un llibre anirà en cursiva i a continuació lloc, editor, data d'edició i pàgines si cal; en el cas d'un article, el títol anirà entre cometes, li seguirà el nom de la revista en cursiva, el número de la mateixa, any d'edició i pàgines; i quan es tracte d'obres col·lectives o congressos, el títol anirà entre cometes seguit de l'obra o congrés en cursiva, lloc, editor, data d'edició i pàgines. Tot això separat sempre per comes.

Exemples:

Llibre: GUITERT Y FONTSERÉ, Joaquín, *Real Monasterio de Poblet*, Barcelona, 1929.

Article: MOLERES IBOR, Juan, "En el primer centenario de 1898: Sollaneros en Cuba y Filipinas", *Crónica de la XXII Asamblea de Cronistas Oficiales del Reino de Valencia, (Valencia-La Valldigna-Santa Pola, octubre 1998)*, Valencia, 2000, ps. 329-345.

BIBLIOGRAFIA. Es presentarà en foli a banda, indicant-se: cognoms de l'autor en majúscules, nom del mateix en normal, any d'edició entre parèntesi i títol de l'obra, que en el cas d'un llibre anirà en cursiva i a continuació lloc, editor i pàgines; si es tracta d'un article, el títol anirà entre cometes, li seguirà el nom de la revista en cursiva, el número de la mateixa i pàgines; i en cas d'obres col·lectives o congressos, el títol anirà entre cometes seguit de l'obra o congrés en cursiva, lloc, editor i pàgines. Tot això separat per comes excepte el nom de l'autor i la data de l'obra citada

Exemples:

Llibre: GUITERT Y FONTSERÉ, Joaquín, *Real Monasterio de Poblet*, Barcelona, 1929.

Article: MOLERES IBOR, Juan, "En el primer centenario de 1898: Sollaneros en Cuba y Filipinas", *Crónica de la XXII Asamblea de Cronistas Oficiales del Reino de Valencia, (Valencia-La Valldigna-Santa Pola, octubre 1998)*,